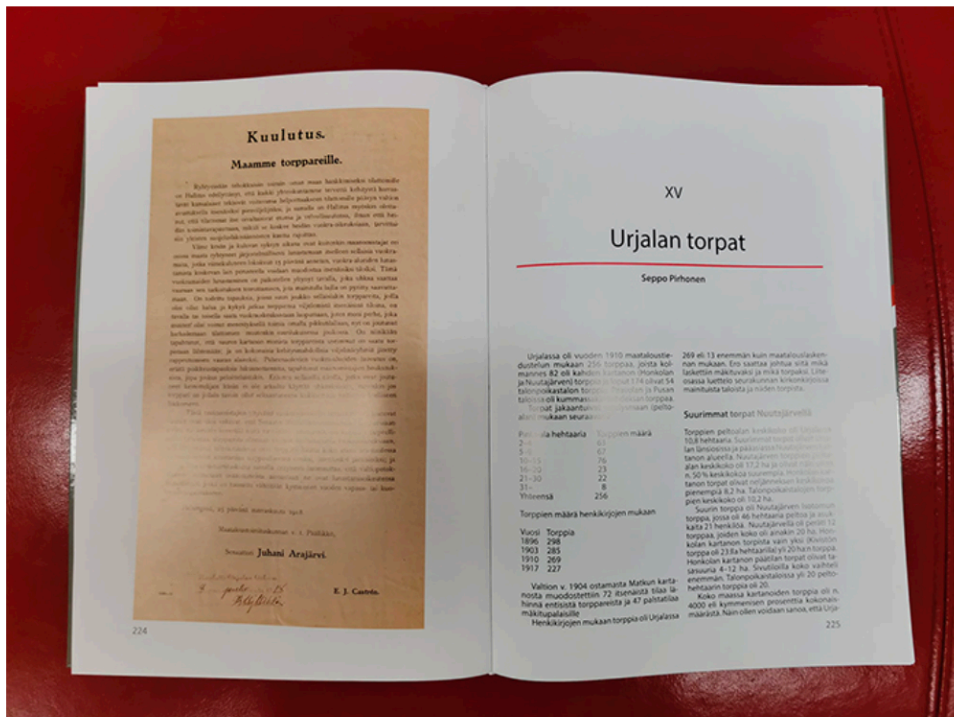


Vuoden 1918 Urjalan historia on vihdoin koottu kansien väliin



Torpparikysymys liittyi olennaisesti vuoden 1918 sisällissotaan.

Heli Lehtelä

Nyt on kaivettu esiin vastaukset siihen, minne joutui Honkolan kartanon viinivarasto vuonna 1918 samoin kuin apteekkarin pirtu. Samoin kuin, ketkä olivat Urjalan punaiset pyövelit ja valkoiset vastaavat.

Vastaukset löytyvät **Ilkka Markkulan** ja **Seppo Pirhosen** kirjoittamasta, Urjalan tapahtumia sisällissodan aikaan valottavasta, järkälemäisestä kirjasta. *Ettes suotta kapinoittis, Pentinkulman sota ja rauha* -nimen alla valotetaan ensimmäistä kertaa kattavasti vuoden 1918 tapahtumia, erityisesti Väinö Linnan Pentinkulmaksi nimeämässä Honkolan kylässä, mutta myös koko Urjalassa ja sen tienoilla. Sehän tiedetään, että Urjalassa tapahtui paljon. Niin paljon, että tapahtumien avaamiseen tarvittiin lopulta neljä ja puolisataa sivua.

– Emme ole etsineet syyllisiä, ennemminkin syitä, kertoi Seppo Pirhosen kirjoittajien otteesta työhönsä.

Kirjassa kerrotaan niin punaisista kuin valkoisistakin ihmiskohtaloista, unohtamatta sitäkään, että kaikki eivät puoltaan valinneet. Kirjasta löytyy runsaasti nimilistauksia, joista lukija voi käydä etsimässä omia esivanhempiaan. Epäselväksi ei jää, ketkä johtivat Urjalan punaisia ja ketkä puolestaan onnistuivat livahtamaan valkokaartiin, vaikka se vaikeaa olikin.

Urjalalaisia on vuosikymmeniä puhututtanut, miten tarkasti tänä vuonna 100-vuotta täyttävä Väinö Linna hyödynsi Pohjantähti-trilogiassaan Honkolan miljöötä ja aitoja ihmiskohtaloita. Markkula ja Pirhonen ovat pureutuneet myös tähän teoksessaan. Esikuvat on avattu.

Kirjan erityisinä ansioina mainittakoon, että historiaan on paneuduttu todella pietteillä ja kansien väliin on koottu kattavasti mielenkiintoisia valokuvia, joiden kautta lukijan on helppo sukeltaa menneiden aikojen Urjalaan.

Julkaistu 30. marraskuu 2020 - 11:52